

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXII — VOL. LXII

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, MAY 25, 1964

NO. 103

Če rdeči ne popusle, večja vojna neizbežna

Državni tajnik Dean Rusk je kazal v svojem govoru, da je razširitev vojne v jugovzhodni Aziji neizbežna, če komunisti ne bodo opustili svojih osvajalnih načrtov.

WASHINGTON, D.C. — V petek je govoril državni tajnik D. Rusk pred Ameriškim pravnim inštitutom največ o položaju v jugovzhodni Aziji, posebno v Laosu in J. Vietnamu. Razložil je zgodovino celotnega boja in nato poudaril, da Združene države ne bodo pustile ljudstev tega predela, ki hočejo ohraniti svojo svobodo in neodvisnost, na cedilu. To stališče naj bi si posebno dobro zapomnili v drugih glavnih mestih in "zlasti v Hanoju in Peipingu," je svetoval Dean Rusk.

Štiri izbire

Najenostavnejše navodilo za mir tako v Laosu kot v Južnem Vietnamu je: Pusti svojega sosedu na miru! Komunisti se za to načelo ne brigajo, zato je prišlo do položaja, ko ima Zahod le štiri izbire:

Ali ne enostavno umakne iz jugovzhodne Azije in pozabi na vse skupaj, kar bi ne pomenilo za svobodni svet samo velike izgube, ampak bi le še bolj približalo večji spopad;

ali nadaljuje s sedanjo politiko podpiranja Južnega Vietnama, da se bo ta mogel otepati komunističnih gverilcev;

ali razširi vojno s tem, da udari na izvor komunistične napadalnosti, kar se utegne zgoditi, če bodo komunisti vztrajali pri svojih osvajalnih načrtih;

ali pa da išče politično rešitev, kot jo predlaga De Gaulle. — To zadnjo možnost je Rusk odklonil kot nesprejemljivo pri sedanjem položaju.

Bo svarilo zaleglo?

Ruskov govor je drugo svarilo rdečim, naj ne ženejo predaleč, če nočejo dobiti nezaželenega odgovora. Prvi jih je na to opozoril Stevenson v Varnostnem svetu ZN.

Malo pred Ruskovim govorom je bila objavljena vest, da so rdeči streljali in zadeli ameriške vojaško jet letalo, ki je bilo na izvidniškem poletu nad rdečimi položaji na Planoti vrčev v Laosu. Letalo se je srečno vrnilo na svoje oporišče. Ameriška vojaška letala opravljajo izvidniške polete na prošnje laoske vlade. Ta je objavila, da se bo te dni obrnila na tri zahodne sile, Francijo, Ameriko in Anglijo, za vojaško in gospodarsko pomoč, ki ji naj pomaga ohraniti neodvisnost Laosa.

V Argentini bodo postavili spomenik pokojnemu Kennedyju

SANTAROSA, Arg. — Pokojni predsednik ZDA J. F. Kennedy bo dobil svoj spomenik tudi v Argentini. Postavili ga bodo v provinci La Pampa. Spomenik bo izklesal Juon Presno. Bo 100 čevljev visok in 30 čevljev širok. Kipar upa, da bo svoje delo kmalu dokončal.

Novi grobovi

Caroline Boticki

V Doctors bolnici je umrla Caroline (Dragica) Boticki, roj. Gregoric, stara 65 let, stanujoča na 19108 Cherokee Ave. Zapušča soproga Ignaca, doma iz Pavočnika na Hrvaškem, hčeri Dorothy Stern in Florence Eveckovich, vnuka in dve vnukinji tu, v Jugoslaviji pa brata Steva Gregorića. Rojena je bila v Vlasahovcu na Hrvaškem. V Ameriki je bila 50 let. Bila je članica Hrvatske Bratske Zajednice št. 99. Pogreb je danes popoldne ob enih iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. na Knollwood pokopališče.

Marko Perkovich

Po dveh mesecih bolezni je preminul v Cleveland Metropolitan bolnici Marko Perkovich, star 75 let, stanujoč na 1169 E. 72 St. Bil je vdovec, soproga Amalija (Lucy) je umrla leta 1957. Zapušča sestro Anno Eveckovich in nečaka Johna Eveckovich (oba v Chagrin Falls, Ohio). Rojen je bil v Slavonski, v Ameriki je bil 50 let. Bil je brivec in vodil svojo brivnico na 6628 St. Clair Ave. 30 let. Zadnjih 7 let je bil v pokopju. Pogreb bo jutri popoldne ob 1.30 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 6502 St. Clair Ave. Na mrtvaškem odru bo danes od štirih popoldne do devetih zvečer. Družina prosi namesto vencev darove za SND na St. Clair Ave. v namen ureditve prostorov za upokojece.

Josephine Gregorcic (Prosen)

Po dolgi bolezni je preminulav Holy Family Home v Parmi, v soboto zjutraj 84 let stara Mrs. Josephine Gregorcic (Prosen).

Pred odhodom v bolnico je bila pri hčeri Mary Beechuk na 2812 Strandhill Rd. Pokojna je bila doma iz Žužemberka na Dolenjskem, od koder je prišla sem pred 65 leti. Bila je med ustanoviteljci fare sv. Lovrenca. Pokojna je bila vdova po pok. Martinu Gregorcicu. Bila je članica Društva Dom št. 25 KSKJ, Društva Bled št. 20 SDZ, Bratovščine sv. Rešnjega Telesa, Tretjega reda sv. Franciška in Podr. št. 15 SZZ. Tukaj zapušča hčer Mary Beechuk, sinove Johna Prosen, Rudolpha Prosen in Josepha Prosen, vnuke in pravnuke ter pastorko Antonijo Rozman, Mary Simoncic in Sophio Kelly. Pogreb bo jutri zjutraj ob 8.30 iz Louis Ferfolia zavoda, v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, potem na Kalvarijo.

Pauline Chulick

V Euclid Glenville bolnišnici je umrla preteklo soboto Pauline Chulick, preje poročena Zakacs, z 19105 Pawnee Avenue, rojena na Poljskem, od koder je prišla v Ameriko ko ji je bilo 15 let. Poročila se je zgodaj in je živela v Noblestown, Pa., kjer so se ji rodili otroci: Andrew, William in Joseph Zakacs, Margaret Resnik in Pauline Mocilikar. Bila je pisana mati Verone Robertson in Josepha Chulick, teta Williama Rankin, 14-krat stara mati in 3-krat prastara mati. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. jutri ob devetih na All Souls pokopališče.

Odbori Predstavnškega doma pridno na delu

WASHINGTON, D.C. — Grožnja predsednika Johnsona, da bo Kongresu skrajšal volivno kampanjo s podaljšanim kongresnim zasedanjem, je vplivala na kongresnike, da pridno zbirajo v raznih odborih. Seveda ne zanemarjajo tudi dela v plenumu.

Tako so pretekli teden izglašovali v plenumu nakazilni zakon za poljedelstvo z zneskom \$5.2 milijonov. Pri tem se je pokazalo, da je predstavniki dom zelo malo navdušen za trgovino s komunističnimi deželami. Republikanci so namreč zahtevali, da pride v zakon tudi pooblastilo za federacijo, da daje izvozne premije na deželne pridelke, ki jih kupujejo pri nas komunistične države. Ta predlog je le s težavo prodr. Zanj je glasovalo samo 186 kongresnikov, večina demokratov, proti pa kar 185, večina republikancev. V glavnem se je šlo za to, ali naj federacija plačuje za izvoz pšenice za železno zaveso izvozno pre-

mijo v znesku 71 centov za mer-nik.

Smithov odbor za dnevni red je pa poslal v plenum dva zakona: prvi zakonski predlog pooblašča federacijo, da lahko finančno podpira modernizacijo osebnega prometa v velikih mestih in njihovih predmestjih; drugi zakon pa povišuje plače za federalne uradnike, pa tudi za člane Kongresa; zanje znaša predvideno povišanje samo letnih \$7,500 in ne \$10,000, kot se je glasil prvotni predlog, ki je pa propadel. Oba zakona bosta prišla pred debato v plenumu šele v juniju ali morda tudi pozneje.

Zelo delaven je bil pretekli teden tudi Millsov odbor za načine in sredstva. Za zaprtimi vrati je obravnaval predlog o bolniškem zavarovanju. Tam zmaguje Millsova struja, ki hoče zvišati federalne pokojnine za 5-6%, zato pa nekoliko prederati znani Kerr-Millsov zakon o bolniškem zavarovanju, ki ga pa

Protikastrova gverila napadla podmorniško oporišče ZSSR na Kubi?

MEXICO CITY, Meh. — Mosto Vazquez, mehiški delegat pri Zvezi kubanskih žurnalistov v tujini, je objavil, da ima zanesljivo poročilo, da so gverilci, ki se borijo proti Castru na Kubi, napadli sovjetsko podmorniško oporišče, ki je tako tajno, da ne smejo do njega niti Castrovi lastni vojaki. Oporišče naj bi služilo sovjetskim atomskim podmornicam.

Napadalcu naj bi pri napadu ubili pet Rusov, Vazquez pa ni povedal, če so imeli tudi sami pri tem kaj izgub. Prav tako ni hotel navesti vira za svoje poročilo. Zastopnik kubanske vlade, ki so ga vprašali o tem napadu, je dejal, da mu ni o njem nič znanega, da ga ne more niti zanikati niti potrditi.

Nekatere vesti trdijo, da je uspelo Castrovim nasprotnikom organizirati do neke mere gverilske oddelke v pokrajini Pinar Del Rio, ki so postali v zadnjem času bolj razgibani.

Velik vpliv kongresnika Passmana začel padati

WASHINGTON, D.C. — Kongresnik Passman je do sedaj kot načelnik pododbora za podpiranje tujine lahko po svoje škarjal zakonske predloge o podpiranju tujine v veliko nezadovoljnost vsakokratne administracije. To je lahko delal, ker ga je podpiral umrli predsednik odbora za nakazila Cannon. Sedaj se pa Passman ne more več sklicevati na Cannona in njegov vpliv je začel padati.

Passman je tudi član odbora za zunanjo politiko, ki mu načeljuje kongresnik Morgan. Morganov odbor je ravnal sedaj na tem, da odobri Johnsonov predlog o podpiranju tujine v veliki Passmanovemu odporu.

Predno je odbor imel odločilno debato, se je 23 njegovih demokratskih članov zbralo na posebno posvetovanje, kaj naj napravijo z zakonskim osnutkom. Med njimi je bil tudi Passman, pa se na njegova izvajanja niso dosti ozirali.

Vsi so radovedni, kaj bo Passman napravil takrat, ko bo v debati nakazilni zakon o podpiranju tujine. Sedaj se namreč vrši v Domu debata šele o pooblastilnem zakonu za podpiranje.

IZGREDI PRI NOGOMETNI TEKMI V LIMI ZAHTEVALI OD 400 DO 500 MRTVIH!

Pri mednarodni tekmi med Argentino in Perujem je prišlo v glavnem mestu Peruja Limi do izgrede, ko je sodnik razveljavil gol v korist Peruja. Domači navijači so napadli sodnika, ki pa ga je policija varno odvedla z igrišča. Med izgredi je bilo od 400 do 500 mrtvih in toliko ali še več ranjenih.

LIMA, Peru. — Nogomet je v državah južne Amerike narodni sport v veliko večji meri, kot je v Združenih državah baseball. Izgredi in pretepi na takih tekmah, ki se jih udeležuje na deset tisoče navdušencev za ta sport, tu niso nič nenavadnega. Kar se je zgodilo sinoči, je vendar nekaj, kar sportni svet menda še ni doživel. Ko je sodnik razveljavil gol, ki ga je zabil argentinski igralec, ko je po nesreči pognal žogo v lastna vrata, so domači igralci njegovo odločitev vzeli dosti mirno. Razgreti navijači domačinov s tako odločitvijo niso bili zadovoljni. Začeli so metati v sodnika vse, kar so dosegli. Ta je moral zato predčasno tekmo zaključiti. Policija je njega in obe moštvii varno spravila z igrišča. Pri zadrževanju množice, ki je šla okoli 45.000 ljudi, je uporabila solzivne bombe. To je povzročilo pravo zmedo, ko so ljudje pritisnili z vso silo proti izhodu. Večina mrtvih je bila pohojena ali stlačena.

Množica je tako naglo pritiskala proti izhodu, da jih čuvarji niso mogli pravočasno odpreti, kar je zmedo še povečalo. Do novih izgrede je prišlo nato še zunaj igrišča, ko so množice začele napadati policijo zaradi njenega trdega nastopa na igrišču izven njega. Policijska korenjenica je zajezila naravnost v množico, da bi jo razgnala. Prišlo je do hudih izgrede, predno se je policiji posrečilo igršče in njegovo okolico očistiti razljučenih množic. Očividci mečejo glavno odgovornost za nesrečo na nerodnost policije, ki je uporabila solzivne bombe in povzročila paniko.

Vlada je okkalcala omenjeno obsedno stanje, da bi preprečila nove izgrede in nemire.

Velik požar v Bostonu

BOSTON, Mass. — Požar je uničil pretekli petek 29 dvonadstropnih lesenih hiš, pri čemer je 87 družin izgubilo streho.

Kontinentalno razvodje

Skalne gore, ki se vlečejo po zahodnem delu Severne Amerike, tvorijo v glavnem razvodje med Pacifikom in Atlantikom. Ves prerijski svet se od-taka v Atlantik.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Upanje, da bo rdeča Kitajska sodelovala pri poskusu pomiritve jugovzhodne Avije, je šlo po vodi, ko je vladno glasilo v Peipingu zavrnilo predlog, naj bi mejo med Kambodžo in Južnim Vietnamom nadzirali Združeni narodi, češ, da je to le poskus ameriških "imperialistov" vojno v jugovzhodni Aziji razširiti.

KAIRO, ZAR. — Danes je bilo izdano zaključno poročilo o obisku Hruščeva v Egiptu. V njem je sporočeno, da bo dala Sovjetska zveza Egiptu posojilo 277 milijonov dolarjev, — Egipt pa je v celoti podprl sovjetsko politiko tako proti ZDA kot proti rdeči Kitajski.

NEW YORK, N.Y. — Bivši predsednik ZDA Eisenhower je zavrnil predlog, naj bi podprl boj za preprečitev imenovanja senatorja Goldwaterja za republikanskega predsed. kandidata neposredno, storil pa je to posredno s člankom v New York Herald Tribune, kjer je označil program republikanske stranke. Ta je v jasnem nasprotju s tem, kar zagovarja v sedanji volivni kampanji sen. Goldwater.

VIENTIANE, Laos. — Predsednik vlade princ Suvana Fuma je izjavil, da se je pripravljen udeležiti konference v Ženevi, ki naj bi razpravljala o položaju v Laosu, le, če levičarske vojaške enote Patet Lao ustavijo sovražnosti in se umaknejo na položaje, kjer so bile pred zadnjo ofenzivo.

Rdeča Kitajska postaja za Ameriko sovražnik številka ena!

WASHINGTON, D.C. — Gallup je spraševal po deželi, kdo je največji sovražnik naše dežele. Leta 1961 je 49% vprašanih smatralo Rusijo za največjega sovražnika, le 32% je videlo v Kitajski večjega nasprotnika. Letos pa misli dežela ravno narobe: 56% se jih boji Kitajske in samo 27% misli še zmeraj, da je Rusija nevarnejša.

Iz Clevelanda in okolice

Rojenice—

Mr. in Mrs. Franku Cebul z 20470 Lindbergh Avenue se je rodila hčerka. S tem je postala Mrs. Josephine Cebul četrtič stara mati. Cestitamo!

Seja—

Klub Ljubljana ima jutri, v torek, ob osmih zvečer sejo v SDD na Reher Avenue.

Asesment—

Danes je 25. v mesecu, do društva običajno pobirajo asesment.

Tajnica Podr. št. 25 SZZ bo pobirala asesment danes od 4.30 popoldne do 8. zvečer v šoli sv. Vida.

Zadušnica—

V torek ob sedmih bo v cerkvi Marije Pomočnice na Neff Road sv. maša za pok. Louisa Kramer ob 6. obletnici smrti.

Jutri ob 7.30 bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Alice Pinculič ob 28. obletnici smrti.

Nov naslov—

Rev. Dr. F. Jaklič, ki ga prenekateri rojaki v našem mestu in drugod poznajo, se je preselil iz Cudahy, Wisconsin, v St. Camillus Hospital, 101000 Blue-mound Rd., Milwaukee, Wis.

Dr. Maks Rak odsoten—

Zdravnik dr. Maks Rak, ki ima svoj urad na 15517 Waterloo Rd., bo od 28. maja do 3. junija izven mesta. V odsotnosti ga bo nadomestoval dr. Robert Bowman v istem uradu.

Asesment—

Tajnica Društva Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ bo pobirala asesment samo nočoj od 6. do 8. v Slov. domu na Holmes Avenue.

Molitev—

Članice Podr. št. 15 SZZ so vabljene nočoj ob osmih v Ferfolijev pogrebni zavod k molitvi za pok. Josephino Gregorič.

Neurje prekinilo električno napeljava—

Včeraj popoldne ob nekakopol petih je pridivilo nad mesto hudo neurje z grmenjem in bliskanjem, ki pa ni povzročilo večje škode. Le okoli 1500 domov je bilo za nekaj časa brez električnega toka, ko je strela udarila v transformator na E. 222 St. in Lake Shore Blvd. ter poškodovala napeljavo še na nekaterih drugih krajih.

Vloga žensk v katoliški cerkvi vzor segregacije?

WASHINGTON, D.C. — Konservativni senatorji, ki obstruirajo v senatu zakon o civilnih pravicah, so čim dalje bolj v zadregi, o čem naj bi govorili. Senator Long iz Louisiane se je na primer spril na vlogo žensk v katoliški Cerkvi.

Sam sebe je spraševal: Ali ste že kdaj slišali, da bi bile v katoliški cerkvi ženske za duhovnike? Ali ste že kdaj videli ministranta v ženski podobi? Ali ni to očita diskriminacija ženskega spola? Ali ni to tudi očita hinavščina za tistega, ki bere "Pridigo na Gori"?

Ker pa se za Longovo "diskriminacijo" ni v senatu nihče zanimal, je moral senator preiti na drug predmet, da je lahko govoril toliko časa, kolikor mu je bilo odmerjenega za obstrukcijo.

— V Združenih državah porabimo 60 odstotkov vse kave na svetu.

Vremenski

prerok

pravi:

Večinoma jasno in hladnejše. Najvišja temperatura 65.

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIŽARJI

"Boga rodica, Devica, od Boga češčena Marija! Od Gospoda, svojega Sina, Mati izvoljena, edina, sprosi odpuščenje nam, Kyrie eleison!..."

In takoj je stopila moč v njihove kosti, a srca so bila pripravljena na smrt. Bila je tako neizmerna zmagovalna sila v teh glasovih in v tej pesmi, kakor bi se zares grom začel valiti po nebu. Zadrgetala so kopja v rokah viteзов, zadrgetali so prapori in prapori, streslo se je ozračje, zazibale so se veje v gozdu, a zburjeni gozdni odmevi so se začeli oglašati v globinah in klitah, kakor bi ponavljali jezero in lokam in vsej zemlji, kakor je dolga in široka:

"Sprosi odpuščenje nam! Kyrie eleison!..."

A oni so peli dalje: "Svojega Sinu, pripetega na križ

glas usliši in razsvetli z njim ljudi;

daj, usliši naših src molitve, vsakemu ti milostno dodeli: srečno zemeljsko življenje, a po smrti vsem nebesa! Kyrie eleison!..."

Odmev je ponovil: "Kyrie eleison!" — A medtem se je že bila bitka na desnem križu in se vse silneje bližala središču.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER — 2 APARTMENT BRICK Building. 5½ rooms. Excellent condition. A-1 neighborhood. Phone GR 6-4772. (103)

MT. PROSPECT — By owner. — Lovely 2 bdrm. brick expandable ranch., in parklike setting, on ½ acre. Gas hot water heat, plastered, full bsmt. \$18,500. HE 7-1640. — 601 S. Meyer Rd. (104)

NORTHWEST 2 FLAT — 2 — 6's, 3 Bedrms. each. Separate diningrooms, 2 car garage. Close to schools, churches, transportation. Priced in 30's. — PENN, Tel.: 827-7116; — 2590 E. Devon, Des Plaines, Ill. (106)

LGE. 6 Rm. Brk. Bung. Mod. cab. kit., tile bath, new gas heat, 2 car gar. w/side dr. 65th & Sacramento. By owner. WA 5-2169. (105)

10627 S. HARDING — BY OWNER 6 Rooms, Bi-level, 3 bedrms., two baths, large kit., paneled family rm. S/S, 2 car brick gar. PR 9-6897. (105)

WOODDALE — BY OWNER 3 bedroom frame; 2 car garage. 1 acre beautiful property; low taxes; \$19,900 — 253 Forest View — Call PO 6-1307. (105)

HARVEY — By Owner. 2 bdrm. expandable Ranch. Cor. lot. 58x127', crptg., thruout. Nat. fireplace. 2 car gar. Landscaping. Close to everything. \$23,000. Ph. 339-1975. (106)

LOMBARD — 7 Rooms, 4 Bdrm. Brk. Cape Cod. 2 car gar., tile bath, storms, screens. By owner. \$14,700. Phone 629-0297. (106)

WESTMONT — BY OWNER, 4 Rm. Ranch type home. Full basement, gas hot water heat, storms and screens. 1½ car garage. \$14,000. PH. WO 8-8091. (106)

Treskanje, rezgetanje konj, strašni kriki mož so se mešali s pesmijo. A včasih so kriki utihnili, kakor bi tem ljudem zmanjkalo sape, in v takih trenutkih si lahko še enkrat zaslišal grmeče glasove:

"Adam, ti služabnik božji, ki sedi v nebeskem zboru, nas otroke svoje k angelom popelji! Tam radost, tam ljubav, gledanje Boga angelsko, brez konca... Kyrie eleison!..."

In zopet se je razlegel odmev po gozdu: "Kyrie eleison!" Kriki na desnem križu so se še povečali, toda nihče ni mogel ne vedeti ne razločiti, kaj se dogaja tam, kajti veliki mojster Ulrik, ki je z vrha gledal bitko, je v tem hipu pognal pod poveljstvom Lichtensteinovim dvajset praporov proti Poljakom.

A k poljskemu "čelnemu" oddelku, v katerem so bili najodličnejši vitezi, je pridrvel kakor grom Zindram iz Maškovic, pokazal z mečem na bližajoči se oblak Nemcev, in zakričal tako glasno, da so se konji v prvi vrsti pospeli na zadnje noge:

CHICAGO, ILL.

MALE HELP WANTED

DIE SETTERS SETUP MAN FOR PUNCH PRESS AND BRAKE PRESS

EXPERIENCED
GOOD HOURS. — EXCELLENT
WORKING CONDITIONS.
TOP WAGES FOR TOP MEN
APPLY EMPLOYMENT OFFICE

Rock-ola Mfg. Co.

800 N. Kedzie Ave.
NE 8-7600 (104)

REAL ESTATE FOR SALE

VIC. 79th & CICERO. Brk., 4 year old, 2 bdrm. Lge. dinette kit. and parlor. 1½ baths. Upstairs fin. Ideal for lge. fam. Overhd. sewer. Lge. bsmt. Lot 78 x 132. Refrig. stove, drapes & crpt. \$20,000. By OWNER. Call GA 3-7740. (103)

WILLOW SPRINGS — BY OWNER 5 rm. brk. ranch. Att. 2 car garage. 1½ baths, 2 frplces., full bsmt., nr. church & schools. Call TE-9-5128. (103)

OAK FOREST — BY OWNER 7rms., 4 bdrms. f. brk. bi-level, 2 baths, 2 c. att. gar., full din. rm. S/S. Indscpd. cor. lot. Asking \$23,950. Call 687-2859. (104)

So. STICKNEY — 4 bdrm. 2 baths, frplce., att. gar., Gas heat. S/S. Close to schools, churches. \$17,200. BY OWNER. Call GA 4-8531. (104)

OAK LAWN — BY OWNER 3 bdrm. brk. veneer ranch, nat'l. frplc., 2 cer. tile baths, att. gar. H. W. ht. S/S. built-ins. Call eve's. — GA 2-8707. (103)

NILES — BY OWNER, BRICK 7 Yr. 3 bedrms. 2 baths, 2½ car gar. Patio, fence, many extras. Walk to schools, shops, bus. Priced to sell in 20's. YO 6-9870. (103)

"Po njih! Bij!"

Vitezi so se sklonili na konjske vratove, namerili pred seboj kopja in zdirjali.

Toda Litva se je uklonila pod strašnim nemškim navalom. Prve vrste, ki so bile najbolj oborožene in sestavljene iz najmočnejših boljarjev, so popadale na kupe. Druge so se besno spoprijele s križarji, toda nobena hrabrost, nobena vztrajnost, nobena človeška moč jih ni mogla rešiti pogina in poraza. In tudi ni bilo mogoče drugače, ko so se na eni strani borili vitezi, popolnoma vkovani v jeklene oklepe in na konjih, zavarovalih z jeklom, na drugi strani pa ljudje, sicer visoki in silni, toda na drobnih konjičkih in pokriti samo s kožami... Zaman se je pač trudil vztrajni Litovec, kako bi prišel do nemške kože. Sulice, sablje, konice kopij, kiji, nasajeni s kremenom ali z žebli, so se odbijali od železnih oklepov kakor od skale ali od grajskega obzidja. Teža ljudi in konj je gazila nesrečna Vitoldova krdela, sekali so jih meči in sekire, bodla in lomila koščenja kopja, teptala so jih konjska kopita. Knez Vitold je zaman pošiljal v to smrtno past nenehno nova krdela, zaman je bila vztrajnost, nič ni pomagala besnost, nič preziranje smrti in nič reke krvi! Razpršili so se najprej Tataři, Besarabci, Valahi in kmalu je počila litovska stena in divji strah je prevzel vse bojvnike.

Večji del vse vojske se je razpršil proti jezeru Lubječu in za njimi so se pognale glavne nemške sile in kosile tako strašno, da je bilo vse obrežje pokrito s trupli.

A drugi, manjši del Vitoldovih čet, v katerem so bili

trije smolenjski polki, se je umikal proti poljskemu krilu; gonilo jih je šest nemških praporov potem pa še tisti, ki so se vračali s četovanja. Toda boljše oboroženi Smolenjčani so se uspešneje upirali. Bitka se je tu izpremenila v klanje. Potoki krvi so zalivali vsak korak, skoraj vsako ped zemlje. En smolenjski polk so skoraj posekali do zadnjega moža. Ostala dva sta se branila obupno in besno. Toda zmagovitih Nemcev ni moglo nič več zadržati. Nekatere njihove prapore je prevzela prava bojna besnost. Posamezni vitezi so bodli in izpodbujali svoje žrebe in se z dvignjeno sekiro ali mečem slepo zagnjali v največjo gnečo sovražnikov. Sekanje njihovih mečev in sekir je bilo skoraj nečloveško, a ves ta val je, pobijajoč in teptajoč smolenjske konje in viteze, naposled prišel v bok čelnemu in glavnemu poljskemu oddelku; ta dva sta se že nad eno uro borila z Nemci, katerim je poveljeval Kuno Lichtenstein.

Kunonu tu ni šlo tako lahko, ker je bila tu večja enakost orožja in konj, a tudi enaka viteška izurjenost. Poljska kopja so Nemce zadržala in jih celo odbila, zlasti zaradi tega, ker so prvi udarili nanje trije strašni prapori: krakovski, zasledovalni pod Jendekom iz Brohovic in dvorni, ki mu je načeloval Povala iz Tacheva. Vendar se je bitka razvnela najhuje šele takrat, ko so polomili kopja in zgrabili meče in sekire. Takrat je u-

čil ob ščit, mož se je oklenil moža, padali so konji, prevržali so se znaki, pokale pod udarci sekir in kijev čelade, naramnice, oklepi, železo se je oblivalo s krvjo, valili so se s sedel vitezi kakor podsekane smreke. Tisti križarski vitezi, ki so že pod Vilnom spoznali bojevanje s Poljaki, so vedeli, kako "trd" in "silovit" je ta narod, toda novince in tuje goste je prevzelo tako začudenje, da je bilo podobno strahu. Marsikateri je nehote zadržal konja, pogledal negotovo predse in preden je pomislil, kaj naj stori, je padel pod udarcem poljske desnice. In kakor se toča neusmiljeno usipa iz temnega oblaka na žitno polje, tako gosto so padali okrutni udarci, bili meči, bile sekire, bili topori, bili brez oddiha in usmiljenja, živketali kakor v kovačnicah železni oklepi, smrt je ugašala življenja kakor veter, stoki so se izvijali iz prsi, ugašale so oči, a osi-vele mlade glave so se pogrezale v večno noč.

Letale so kvišku iskre, ki jih je kresalo železo, odlomki so gazili po krvavih, na zemlji ležečih oklepih in konjskih truplih. Kdor je padel ranjen, tega so poteptala kopita.

Toda padel še ni nobeden izmed odličnejših poljskih viteзов, pomikali so se naprej med trušcem in v gneči, kličeč imena svojih patronov ali pamoč rodna gesla, kakor gre po suhi stropi ogenj, ki požira grmičje in travo. Prvi je tam Lis iz Targoviska zgrabil hrabrega komturja iz Osterode Gamra-

ta, ki je izgubil svoj ščit, zvil svoj beli plašč okoli ramen in se s plaščem branil pred udar-

(Dalje prihodnjič)

MAJ						
So	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

KOLENDAR

društvenih prireditev

JUNIJ

7.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ ima piknik na društvenih prostorih na White Rd.

14.—Slovenska pristava priredi na svojih prostorih otvoritveno veselico.

20.—Slov. telovadna zveza priredi telovadne tekme na Slovenski pristavi. Začetek ob desetih dopoldne.

21.—Slovenska telovadna zveza priredi velik telovadni nastop na Slovenski pristavi. Začetek ob pol štirih popoldne.

28.—Prireditev Slovenske šole pri Sv. Vidu na Slov. pristavi.

21.—Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti naredi izlet k jezeru Pymatuning, na meji držav Ohio in Pennsylvanija.

JULIJ

15. - 16. - 17. - 18. - 19. — Letni farni karneval pri Sv. Vidu.

26.—Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi letni piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

9.—Ohijska federacija K.S.K.J. društve priredi piknik v parku društva sv. Jožefa št. 169 K.S.K.J.

SEPTEMBER

19.—Slovenska moška zveza ima konvencijo v SDD na Recher Avenue. Zvečer ob osmih ples in prosta zabava. Igra E. Habatov orkester.

OKTOBER

3.—Slovenski dom na Holmes Ave. priredi vinski trgatve v svojih prostorih.

10.—Društvo slov. protikomunističnih borcev priredi Družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

17.—Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti priredi zabavni večer (card-party). Začetek ob sedmih.

18.—Slovenski dom, 15810 Holmes Ave., praznuje 45-letnico obstoja.

25.—Ohijska federacija K.S.K.J. društve priredi proslavo 70-letnice K.S.K.J. v S.N.D. na E. 80 St. Opoldne sv. maša pri Sv. Lovrencu, nato banket v S.N.D. na E. 80 St.

25.—Cerkveni pevski zbor Ilirija pripravi svojo običajno Jesensko prireditev.

NOVEMBER

1.—Glasbena matica poda v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue opero "La Traviata."

15.—Pevski zbor "Jadran" poda koncert v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Začetek ob 3.30 popoldne.

DECEMBER

6.—Pevski zbor Slovan priredi svoj jesenski koncert v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih popoldne.

RUDY KRISTAVNIK COMPANY

5908 Bonna Ave., Cleveland, O. 44103

Gradbena dela • Mizarstvo • Popravila hiš • Prenovitve stanovanj • Proračuni brezplačni • Vsa dela zavarovana. Kličite nas zvečer po 5. uri HE 1-1108 ali podnevi HE 1-0965.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

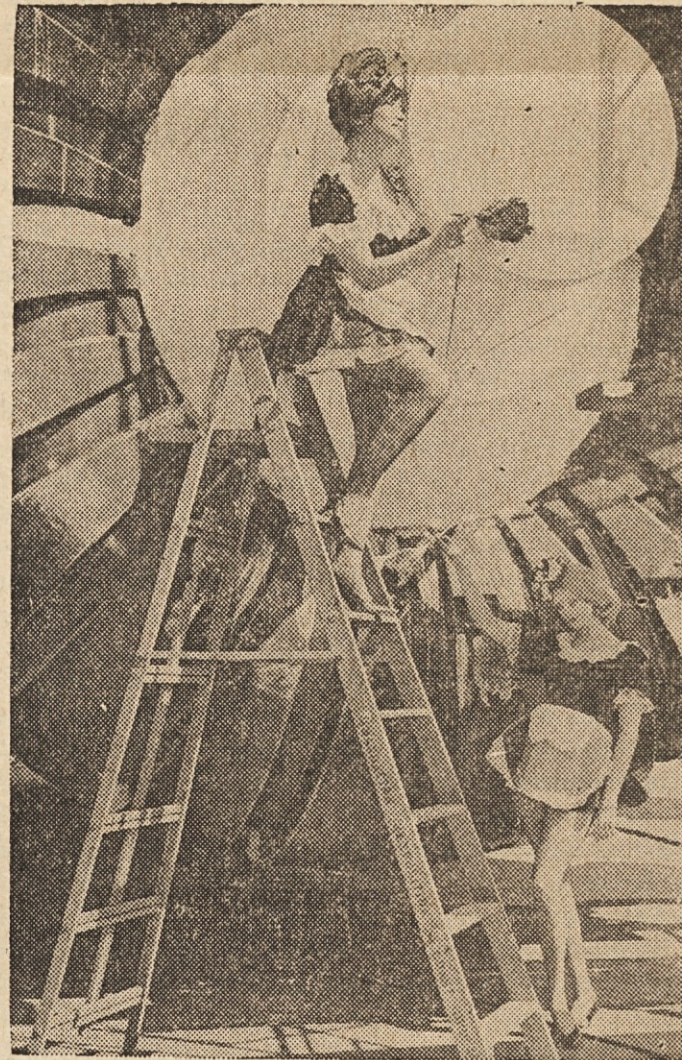
SLOVENSKI

DNEVNIK

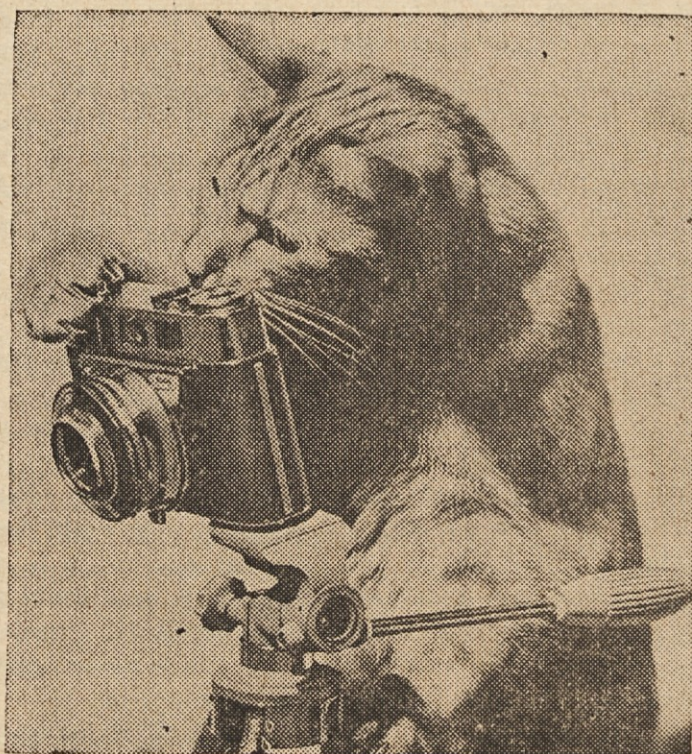
NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

NAJVEČJA GUMA — Marlene Tracy in Marilyn Chase čistita prah z velikanske gume "vozila prihodnosti" na svetovni razstavi v New Yorku.

LE KDO JO JE NAUČIL? — Muca na sliki se obnaša kot poklicni fotograf.